

Wartości minimum socjalnego w województwach i klasach miejscowości w 2022 r.

Wprowadzenie

Minimum socjalne to wzorzec konsumpcji niezamożnych gospodarstw domowych. Ta kategoria obecna była w polskiej polityce społecznej jeszcze przed zmianami w 1989 r. Zakres i poziom zaspokajanych potrzeb w minimum socjalnym winny zapewniać takie warunki, aby osobie na każdym etapie jej rozwoju umożliwić reprodukcję sił życiowych, posiadanie i wychowanie potomstwa oraz utrzymanie więzi społecznych¹. Model minimum socjalnego jest punktem odniesienia w analizach i działaniach instytucji publicznych (np. wymiar sprawiedliwości, urzędy skarbowe) oraz prywatnych (np. banki, NGO)².

W opracowaniu przedstawiamy przestrzenne zróżnicowanie minimum socjalnego dla warunków cenowych panujących w 2022 r. W opracowaniu szacunków bazowano na notowaniach cen wybranych dóbr i usług udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny³. W porównaniu do badań z poprzednich lat, zmianie poddano sposób obliczania kosztów energii elektrycznej. Dane GUS podają obecnie jeden wskaźnik (obejmujący średni poziom cen dla energii elektrycznej), przy czym nie jest on zróżnicowany w przekroju województw. Po to, by uzyskać wartość modelowego poboru energii elektrycznej, sięgnięto do poszczególnych stawek oferowanych przez głównych operatorów w danym regionie, które wskazano na rachunkach gospodarstwa domowego (taryfa G11).

Przedstawiane w opracowaniu wartości oszacowano przy założeniu warunków zbliżonych do normalności⁴. Wyniki nie uwzględniają specyfiki regionów: ilustrują one cenową dostępność dóbr i usług ujętych w modelu.

W opracowaniu posługujemy się wartościami w złotych, w ujęciu miesięcznym (dla gospodarstwa domowego bądź na osobę w gospodarstwie). Analizę zróżnicowania

¹ Por. Golinowska, Kurowski, 2018, s. 38. Zakłada to zaspokajanie potrzeb na godziwym, a jednocześnie skromnym poziomie, z uwzględnieniem wskazań nauki (np. normy żywieniowe), ale także norm obyczajowych i kulturowych czy norm prawnych (np. w zakresie mieszkania, edukacji).

² GUS wykorzystuje wartości minimum socjalnego do wyznaczania tzw. sfery niedostatku, nie będącej sferą ubóstwa (por. Kurowski 2022a, GUS 2021).

³ Chodzi o ceny w ujęciu średniorocznym. Część z nich jest jednolita w całym kraju (są to np. opłaty za przejazd koleją, połączenia telefoniczne, leki refundowane). W sytuacji braku danych dla jednego lub kilku województw, przyjmowano wartość ogólnopolską. Gdy brakowało danych w GUS, wartość określano na podstawie rozpoznania rynku i oceny eksperckiej.

⁴ Jeśli badania ukazujące konsumpcję gospodarstw domowych staną się przesłanką do zmian w modelu minimum, szacunki te będzie można ponowić.

przestrzennego (w województwach oraz w klasach miast) przedstawiono na przykładzie gospodarstwa domowego rodziców z dwójką dzieci. Wartości dla wszystkich badanych typów gospodarstw zamieszczono w Aneksie. Dla zobrazowania badanych różnic posłużono się odchyleniem od wartości średniej dla kraju. Różnice te przedstawiono w punktach procentowych (p.p.).

1. Zróżnicowanie minimum socjalnego w przekroju województw

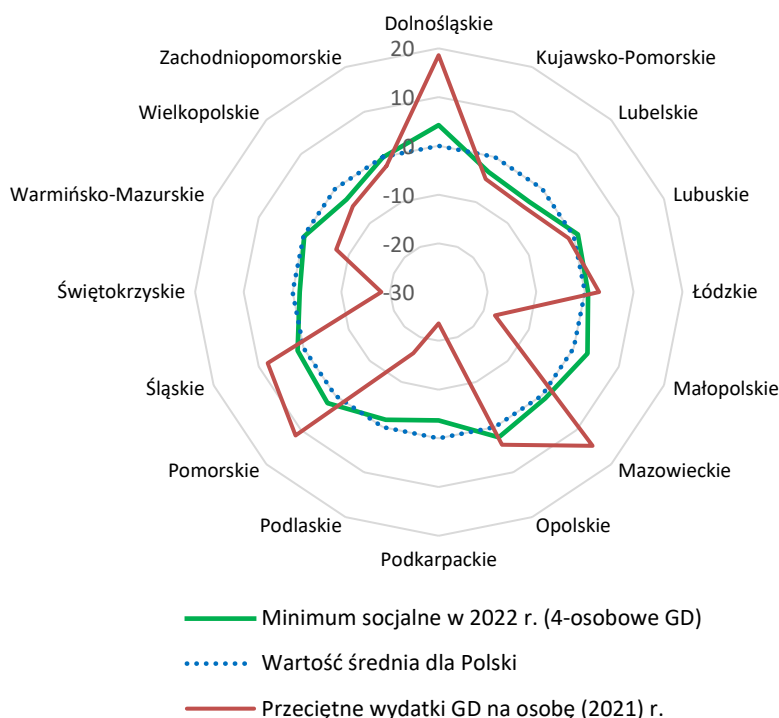
W 2022 r. najniższe wartości minimum odnotowano w woj. lubelskim (-3,8 p.p.) oraz podkarpackim (-3,7 p.p.), a najwyższe – w woj. dolnośląskim (+4,3 p.p.). Rozpiętość między regionami o skrajnych wartościach wyniosła 8 p.p. (wobec 7 p.p. w 2021 r. i 8,2 p.p. w latach 2019–2020). Badaną skalę rozpiętości można uznać za niewielką. Poziom zróżnicowania rzeczywistych wydatków gospodarstw domowych (wyniki z najnowszych badań GUS dotyczą 2021 r.) był ponad pięciokrotnie wyższy (por. tabela 1, wykres 1).

Tabela 1. Wartości minimum socjalnego w 2022 r. na tle przeciętnych wydatków gospodarstw domowych

Województwo	Minimum socjalne (2022)		Przeciętne wydatki gospodarstw domowych (2021)	
	Wydatki na osobę w zł	Odchylenie od wartości dla Polski (w p.p.)	Wydatki na osobę w zł	Odchylenie od wartości dla Polski (w p.p.)
Dolnośląskie	1 283,17	4,3	1 560,88	18,6
Kujawsko-Pomorskie	1 189,51	-3,4	1 251,60	-4,9
Lubelskie	1 184,45	-3,8	1 246,34	-5,3
Lubuskie	1 242,11	0,9	1 300,30	-1,2
Łódzkie	1 238,64	0,6	1 354,26	2,9
Małopolskie	1 267,88	3,0	1 085,77	-17,5
Mazowieckie	1 241,48	0,9	1 508,24	14,6
Opolskie	1 258,44	2,2	1 367,42	3,9
Podkarpackie	1 185,76	-3,7	1 005,49	-23,6
Podlaskie	1 210,24	-1,7	1 100,25	-16,4
Pomorskie	1 258,61	2,3	1 468,76	11,6
Śląskie	1 247,40	1,4	1 421,38	8,0
Świętokrzyskie	1 213,00	-1,4	1 076,56	-18,2
Warmińsko-Mazurskie	1 229,79	-0,1	1 221,33	-7,2
Wielkopolskie	1 191,59	-3,2	1 248,97	-5,1
Zachodniopomorskie	1 230,00	-0,1	1 289,77	-2,0
Polska	1 230,53	0,0	1 316,09	0,0

Źródło: opracowanie i szacunki własne na podstawie danych IPISS i BBGD (GUS 2022). Uwaga: dane MS dotyczą 4-osobowego gospodarstwa domowego, przy niezmiennym ilościowo koszyku minimum socjalnego, a zmiany jego wartości wynikają z różnej dynamiki poziomu cen.

Wykres 1. Odchylenie wartości minimum socjalnego w 2022 r. na tle średnich wydatków gospodarstw domowych (w p.p., Polska = 0)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IPiSS i BBGD (GUS 2022). Uwaga: dane MS dotyczą niezmiennego ilościowo koszyka minimum socjalnego, a zmiany jego wartości wynikają z różnej dynamiki poziomu cen.

W tabeli 2 przedstawiono różnice w województwach z uwzględnieniem głównych grup potrzeb. W 2022 r. w gospodarstwie 4-osobowym żywność oraz koszty utrzymania mieszkania stanowiły największy udział (odpowiednio 30,7% oraz 24,5%). Innymi znaczącymi grupami potrzeb były wydatki na transport i łączność (12,3%) oraz rekreację i kulturę (7,7%)

Wartość koszyka żywnościowego w minimum socjalnym była najwyższa dla woj. dolnośląskiego (+3,5 p.p.), a najniższa dla woj. lubelskiego (-3,4 p.p.). Zróżnicowanie wartości skrajnych wyniosło 6,9 p.p. Oznacza to utrzymanie tendencji spadkowej (7,9 p.p. w 2021 r., 9,9 p.p. w latach 2019–2020).

Modelowe wydatki na utrzymanie mieszkania i nośniki energii były dużo bardziej zróżnicowane. Koszty utrzymania mieszkania (w minimum socjalnym jako zasób modelowy przyjmuje się lokal spółdzielczy) i nośników energii były najwyższe w woj. opolskim (+8,2 p.p.), a najniższe w woj. kujawsko-pomorskim (-8,8 p.p.). Rozpiętość między skrajnymi wartościami w województwach w 2022 r. zmalała: było to 16,9 p.p. wobec 20,3 p.p. rok wcześniej.

Wydatki na transport i łączność nie były mocno zróżnicowane. W 2022 r. najwyższe koszty w tym zakresie odnotowano w woj. dolnośląskim i pomorskim (2,6 oraz 2,5 p.p.), a najniższe w woj. podkarpackim (-3,4 p.p.). Wśród innych grup wydatków dużym stopniem rozpiętości cechowały się modelowe wydatki w zakresie kultury i rekreacji – najwyższe odnotowano w woj. małopolskim (+25,2 p.p.), natomiast najniższe w woj. kujawsko-pomorskim (-9,9 p.p.). Wydatki na ochronę zdrowia były najniższe w woj. podlaskim (-11,9

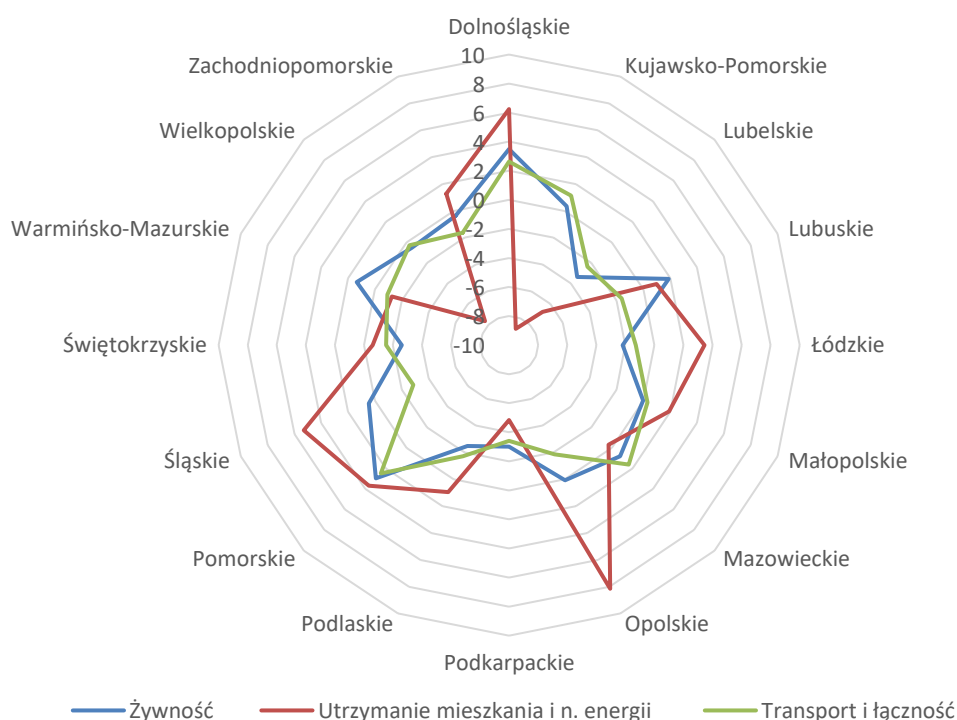
p.p.), najwyższe zaś w woj. dolnośląskim (+6,7 p.p.). Modelowe wydatki na odzież i obuwie były najwyższe w woj. lubelskim (+7,5 p.p.), zaś najniższe ponownie w woj. podlaskim (-4,7 p.p.).

Tabela 2. Zróżnicowanie minimum socjalnego w głównych grupach potrzeb w 2022 r. (odchylenie od wartości średniej dla Polski, w p.p., Polska = 0)

Województwo	MS ogółem	Żywność	Utrzymanie mieszkania i n. energii	Transport i łączność	Kultura i rekreacja	Edukacja	Odzież i obuwie	Ochrona zdrowia
Dolnośląskie	4,3	3,5	6,2	2,6	5,3	5,2	1,5	6,7
Kujawsko-Pomorskie	-3,4	0,3	-8,8	1,1	-9,9	-4,1	-1,7	0,3
Lubelskie	-3,8	-3,4	-6,8	-2,4	-7,6	-3,1	7,5	-9,7
Lubuskie	0,9	1,9	1,0	-1,6	-3,1	3,1	3,6	4,8
Łódzkie	0,6	-2,2	3,4	-1,3	10,0	-2,6	-1,4	-3,8
Małopolskie	3,0	0,0	1,9	0,3	25,2	-0,3	4,9	4,4
Mazowieckie	0,9	0,8	-0,3	1,6	1,1	3,5	0,4	2,6
Opolskie	2,2	0,1	8,2	-1,9	-2,9	9,8	-2,8	3,6
Podkarpackie	-3,7	-3,0	-4,8	-3,4	-0,5	-7,8	0,1	-9,7
Podlaskie	-1,7	-2,5	0,9	-1,7	2,2	-4,7	-4,7	-11,9
Pomorskie	2,3	3,0	3,7	2,5	1,8	-0,1	-1,5	0,8
Śląskie	1,4	0,5	5,3	-2,9	3,4	4,3	-4,1	-1,6
Świętokrzyskie	-1,4	-2,6	-0,6	-1,5	1,2	-2,0	4,2	-3,9
Warmińsko-Mazurskie	-0,1	1,4	-1,3	-0,9	-0,4	-5,1	5,2	-2,4
Wielkopolskie	-3,2	-0,5	-7,7	-0,3	-6,7	-5,9	-2,2	4,9
Zachodniopomorskie	-0,1	-0,4	1,3	-1,6	-3,7	1,6	-4,1	5,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IPISS. Uwagi jak w tabeli 1.

Wykres 2. Zróżnicowanie trzech głównych grup potrzeb w minimum socjalnym w 2022 r. (odchylenia od wartości średniej dla Polski, w p.p., Polska = 0)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IPISS. Uwagi jak w tabeli 1.

W wydatkach na utrzymanie mieszkania i nośniki energii największe znaczenie miały: a) opłaty za dostarczenie wody i usługi kanalizacyjne (średnio dla Polski 27,7% tych kosztów), b) koszt podgrzania wody użytkowej (28,7%), c) czynsz spółdzielczy (17,5%), oraz d) centralne ogrzewanie (15,8%). Odchylenia od wartości średnich wymienionych składowych kosztów mieszkaniowych podane są w tabeli 3 oraz na wykresie 3.

W 2022 r. najwyższy koszt dostarczenia zimnej wody oraz innych usług mieszkaniowych odnotowano w woj. śląskim oraz dolnośląskim (odpowiednio +16,3 i +16,1 p.p.), natomiast najniższy w woj. podlaskim (-15,4 p.p.). Wydatki związane z podgrzaniem wody użytkowej były najwyższe w woj. lubelskim (+19,4 p.p.), najniższe natomiast w woj. wielkopolskim (-13,2 p.p.).

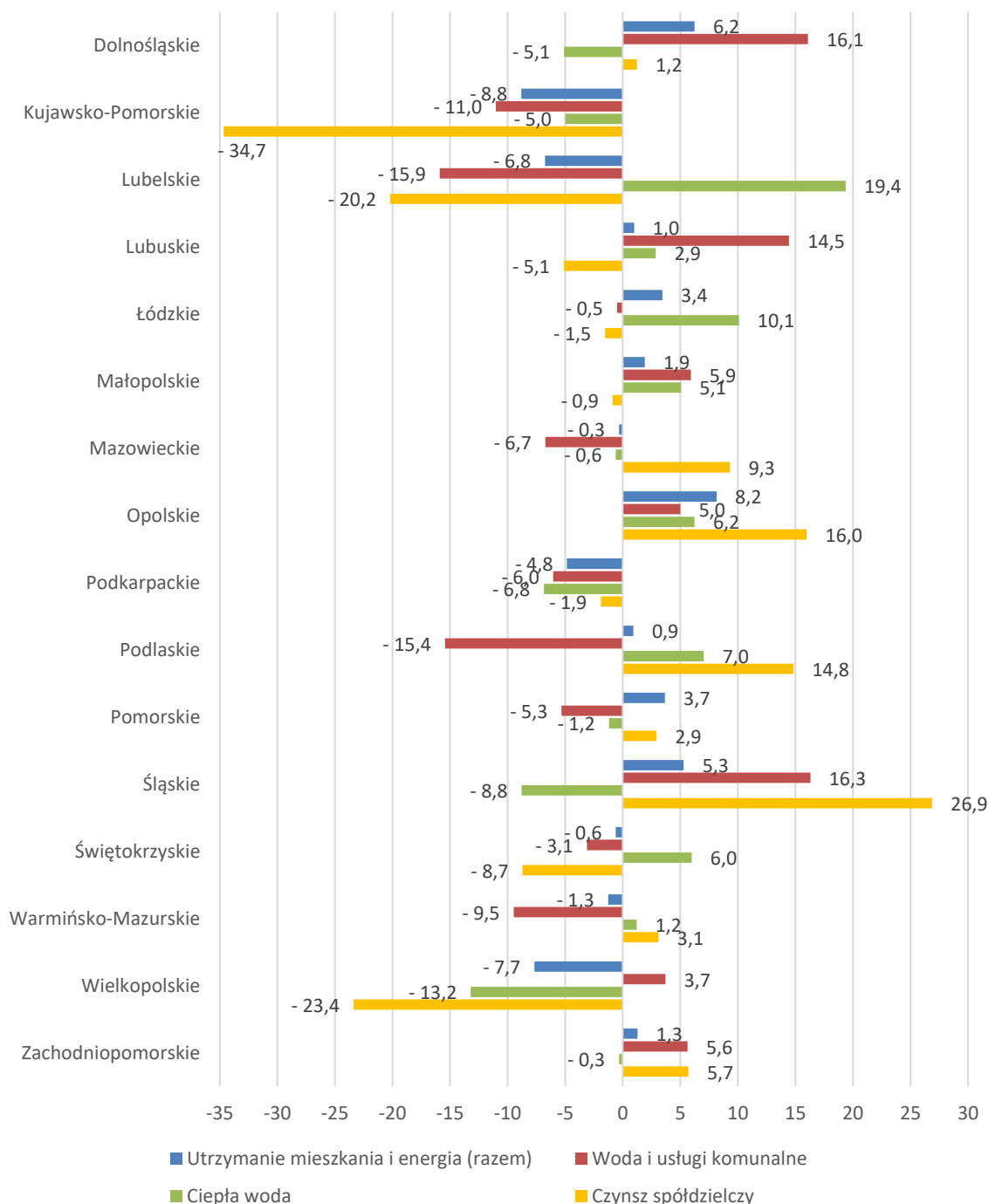
Opłaty za czynsz spółdzielczy zwyczajowo cechowały się największym stopniem zróżnicowania. Były one najwyższe w woj. śląskim (+26,9 p.p.), a najniższe w woj. kujawsko-pomorskim (-34,7 p.p.). Modelowy koszt centralnego ogrzewania był najwyższy w woj. pomorskim (+31,7 p.p.), a najniższy w woj. lubelskim (-24,6 p.p.).

Tabela 3. Zróżnicowanie głównych kosztów mieszkaniowych w minimum socjalnym w 2022 r. w przekroju województw (odchylenie od wartości średniej dla Polski, w p.p., Polska = 0)

Województwo	Utrzymanie mieszkania i nośniki energii razem	W tym:			
		Woda i usługi komunalne	Ciepła woda	Czynsz spółdzielczy	Centralne ogrzewanie
Dolnośląskie	6,2	16,1	-5,1	1,2	18,8
Kujawsko-Pomorskie	-8,8	-11,0	-5,0	-34,7	4,2
Lubelskie	-6,8	-15,9	19,4	-20,2	-24,6
Lubuskie	1,0	14,5	2,9	-5,1	-12,6
Łódzkie	3,4	-0,5	10,1	-1,5	4,7
Małopolskie	1,9	5,9	5,1	-0,9	-10,7
Mazowieckie	-0,3	-6,7	-0,6	9,3	1,3
Opolskie	8,2	5,0	6,2	16,0	11,0
Podkarpackie	-4,8	-6,0	-6,8	-1,9	-4,5
Podlaskie	0,9	-15,4	7,0	14,8	-3,7
Pomorskie	3,7	-5,3	-1,2	2,9	31,7
Śląskie	5,3	16,3	-8,8	26,9	-3,1
Świętokrzyskie	-0,6	-3,1	6,0	-8,7	-1,6
Warmińsko-Mazurskie	-1,3	-9,5	1,2	3,1	0,3
Wielkopolskie	-7,7	3,7	-13,2	-23,4	-0,5
Zachodniopomorskie	1,3	5,6	-0,3	5,7	-11,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IPISS. Uwagi jak w tabeli 1.

Wykres 3. Zróżnicowanie głównych czynników w kosztach utrzymania mieszkania w minimum socjalnym w 2022 r. (odchylenia od wartości średniej dla Polski, w p.p., Polska = 0)

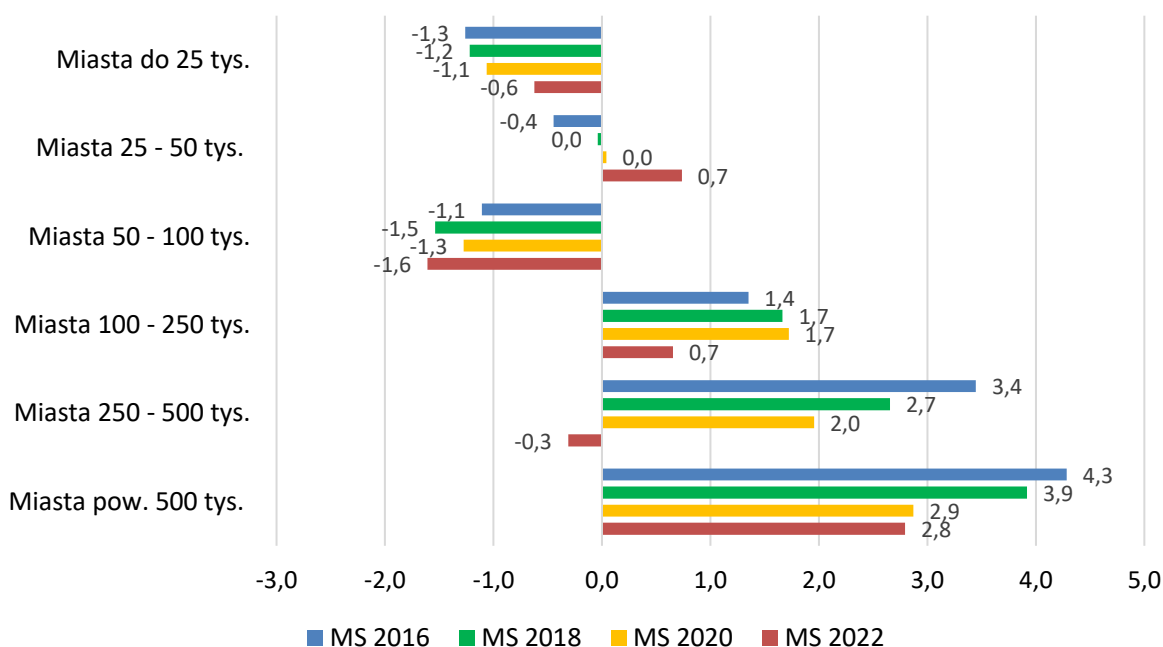
Źródło: opracowanie własne. Uwagi jak w tabeli 1.

2. Zróżnicowanie minimum socjalnego w przekroju klas miast

Stopień zróżnicowania minimum socjalnego w klasach miast w 2022 r. jest podobny do występującego w 2021 r. Jednak w dłuższej perspektywie wydaje się, że skala tych różnic maleje (por. wykres 4, lata parzyste). Dla 4-osobowego gospodarstwa domowego minimum socjalne w największych aglomeracjach było wyższe od wartości średniej tylko o 2,8 p.p.

(w 2021 r. było to 3,4 p.p.). Najniższa wartość minimum socjalnego wystąpiła w miastach od 50 do 100 tys. mieszkańców: była ona niższa od średniej o 1,6 p.p. (w 2021 r. 1,8 p.p.).

Wykres 4. Zróżnicowanie minimum socjalnego w klasach miast w latach 2016-2022
(lata parzyste, odchylenia od wartości średniej dla Polski, w p.p., Polska = 0)

Źródło: opracowanie własne. Uwagi jak w tabeli 1.

Wartości koszyka żywnościowego w miastach mniej zaludnionych były na ogół niższe, rosły natomiast w dużych miastach (por. tabela 4). Wydatki te były najniższe w miastach do 25 tys. mieszkańców oraz w tych liczących od 50 do 100 tys. mieszkańców (-1,6 p.p.), natomiast najwyższe w miastach, gdzie mieszka powyżej 500 tys. osób (+3,7 p.p.).

Tabela 4. Zróżnicowanie minimum socjalnego w klasach miast w 2022 r.
według głównych grup wydatków (odchylenie od średniej dla Polski, w p.p, Polska = 0)

Miasta o liczbie mieszkańców	MS ogółem	Żywność	Utrzymanie mieszkania i n. energii	Transport i łączność	Kultura i rekreacja	Edukacja	Odzież i obuwie	Zdrowie	Higiena
Do 25 tys.	-0,6	-1,6	2,3	-2,3	-0,8	-0,2	-3,2	-1,6	-1,2
25–50 tys.	0,7	0,7	2,6	-0,1	-1,4	0,4	1,2	-0,1	-3,1
50–100 tys.	-1,6	-1,6	-4,0	0,5	-2,7	0,0	1,1	-0,3	1,2
100–250 tys.	0,7	1,3	-0,6	0,2	0,6	1,3	2,7	1,3	-0,4
250–500 tys.	-0,3	3,3	-8,1	1,7	-3,6	3,6	3,8	4,7	3,4
Pow. 500 tys.	2,8	3,7	-2,3	2,3	14,4	1,9	-0,5	3,3	10,8

Źródło: opracowanie własne. Uwagi jak w tabeli 1.

Podobnie jak w latach ubiegłych, wartości wydatków na użytkowanie mieszkania oraz energię rozkładają się w nietypowy sposób. W 2022 r. były one najniższe (-8,1 p.p.) w dużych miastach (od 250 do 500 tys. mieszkańców). Wydatki te były niższe również w miastach od 50 do 100 tys. mieszkańców (-4,0 p.p.), natomiast najwyższe były w miastach od 25 do 50 tys. mieszkańców (+2,6 p.p.). Dane dotyczące głównych kosztów składowych zawiera tabela 5.

Tabela 5. Zróżnicowanie głównych kosztów mieszkaniowych w minimum socjalnym w 2022 r. w klasach miast (odchylenie od średniej dla Polski, w p.p., Polska = 0)

Miasta o liczbie mieszkańców	Utrzymanie mieszkania i nośniki energii razem	W tym:			
		Ciepła woda	Woda i usługi komunalne	Centralne ogrzewanie	Czynsz spółdzielczy
Do 25 tys.	2,3	10,4	0,6	5,5	-9,8
25–50 tys.	2,6	4,4	-0,5	2,1	4,9
50–100 tys.	-4,0	-7,1	-1,5	0,5	-8,1
100–250 tys.	-0,6	-9,1	4,8	-4,7	10,0
250–500 tys.	-8,1	-17,4	-2,5	-25,2	10,3
Pow. 500 tys.	-2,3	-18,0	-3,9	0,8	22,1

Źródło: opracowanie własne. Uwagi jak w tabeli 1.

Opłaty za ciepłą wodę cechowały się dużym zróżnicowaniem: w 2022 r. różnica między skrajnymi klasami miast wynosiła 28,5 p.p. Koszt ten był najwyższy w miastach do 25 tys. mieszkańców (+10,4 p.p.) a najniższy właśnie w największych aglomeracjach (-18,0 p.p.). Przy opłatach za centralne ogrzewanie, za wyjątkiem największych aglomeracji, tendencja jest podobna: w miastach bardziej zaludnionych (od 250 do 500 tys. mieszkańców) koszty te są niższe aż o ¼, a w miastach mniejszych (do 25 tys. mieszkańców) były one o 5,5 p.p. wyższe od średniej.

Wysokość opłat za wodę i usługi komunalne wynika z ustaleń polityki samorządowej. W 2022 r. koszty te były najwyższe (+4,8 p.p.) w miastach o liczbie mieszkańców od 100 do 250 tysięcy, a najniższe – ponownie w największych aglomeracjach (-3,9 p.p.). Co do czynszu za mieszkania spółdzielcze – koszty były najwyższe w miastach największych (+22,3 p.p.), a najniższe w miastach do 25 tys. mieszkańców (-9,8 p.p.).

Z pozostałych grup potrzeb (por. tabela 4), największy wpływ na wartość minimum miały transport i łączność. W małych miasteczkach koszty te były niższe (-2,3 p.p.), a najwyższe w miastach największych (+2,3 p.p.).

Literatura:

Deniszczuk, L., Kurowski, P., Styrc, M., 2007. *Progi minimalnej konsumpcji gospodarstw domowych wyznaczone metodą potrzeb podstawowych. Rodzaje, oszacowania i zastosowania polityce społecznej*. Warszawa: IPiSS.

Golinowska, S., 2018. *O polskiej biedzie w latach 1990-2015, Definicje, miary, wyniki*. Warszawa: WN Scholar.

GUS, 2021. *Ubóstwo w Polsce w latach 2019 i 2020. Analizy statystyczne*. Warszawa: GUS.

GUS, 2022. *Sytuacja gospodarstw domowych w 2021 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych. Informacje sygnałowe*, 31.05.2022.

Kurowski, P., 2019. Rola progów minimalnej konsumpcji w polityce społecznej w Polsce. *Polityka Społeczna*, nr 4, s. 43–48.

Kurowski, P., 2022a. Rola minimum socjalnego i minimum egzystencji w Polsce w ujęciu historycznym. *Polityka Społeczna*, nr 23T, s. 37–44.

Kurowski, P., 2022b. Wartości minimum egzystencji i minimum socjalnego w 2021 r. w Polsce oraz w układzie przestrzennym (dane średnioroczne). *Polityka Społeczna*, nr 8, s. 25–34.

opracował: dr Piotr Kurowski

Aneks. Minimum socjalne: dane regionalne (średniorocznie w 2022 r.)

Tabela A. Wartość minimum socjalnego w 2022 r. w przekroju wojewódzkim (w zł)

Gospodarstwa	Pracownicze						Emeryckie	
	1- osobowe	2- osobowe	3- osobowe	3- osobowe	4- osobowe	5- osobowe	1- osobowe	2- osobowe
Województwo	(M + K)/2	M + K	M + K + DM	M + K + DS	M + K + DM + DS	M + K + DM + 2 x DS	(M + K)/2	M + K
Dolnośląskie	1 557,19	2 644,52	3 956,93	4 246,15	5 132,67	6 313,32	1 529,31	2 591,38
Kujawsko-Pomorskie	1 421,29	2 417,94	3 685,19	3 940,85	4 758,05	5 833,23	1 404,21	2 385,85
Lubelskie	1 420,12	2 425,88	3 657,78	3 927,60	4 737,82	5 819,27	1 388,97	2 372,98
Lubuskie	1 480,50	2 523,16	3 820,00	4 117,62	4 968,43	6 124,67	1 466,35	2 498,43
Łódzkie	1 496,89	2 530,44	3 824,27	4 105,18	4 954,55	6 085,99	1 447,07	2 439,92
Małopolskie	1 540,25	2 619,04	3 911,60	4 193,48	5 071,54	6 233,95	1 476,83	2 510,29
Mazowieckie	1 506,06	2 547,31	3 826,67	4 127,48	4 965,94	6 113,64	1 478,33	2 499,94
Opolskie	1 543,86	2 611,14	3 863,19	4 197,36	5 033,77	6 220,36	1 483,10	2 493,26
Podkarpackie	1 431,57	2 431,07	3 667,00	3 923,64	4 743,05	5 819,82	1 395,51	2 356,46
Podlaskie	1 463,45	2 468,75	3 745,92	4 012,50	4 840,96	5 939,57	1 455,19	2 449,99
Pomorskie	1 539,63	2 592,75	3 889,62	4 193,91	5 034,44	6 189,79	1 517,15	2 557,10
Śląskie	1 526,40	2 585,79	3 832,48	4 143,80	4 989,58	6 156,81	1 495,93	2 525,32
Świętokrzyskie	1 462,38	2 470,58	3 741,75	4 031,48	4 852,00	5 964,21	1 440,31	2 443,58
Warmińsko-Mazurskie	1 489,16	2 517,15	3 816,80	4 060,19	4 919,15	6 023,18	1 463,66	2 473,03
Wielkopolskie	1 424,89	2 426,65	3 675,07	3 949,34	4 766,34	5 857,15	1 413,50	2 407,48
Zachodniopomorskie	1 497,27	2 534,18	3 801,29	4 081,48	4 920,00	6 046,78	1 464,48	2 477,89

Symbole: M – mężczyzna w wieku 25-60 lat, K – kobieta w wieku 25-60 lat, (M + K)/2 – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa męzczyzny i kobiety, DM – dziecko młodsze w wieku 4-6 lat, DS – dziecko starsze w wieku 13-15 lat. W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych cenowych GUS. Uwagi jak w tabeli 1.

Tabela B. Wartość minimum socjalnego w 2022 r. w klasach miast (w zł)

Gospodarstwa	Pracownicze						Emeryckie	
	1- osobowe	2- osobowe	3- osobowe	3- osobowe	4- osobowe	5- osobowe	1- osobowe	2- osobowe
Miasta o liczbie mieszkańców	$(M + K)/2$	$M + K$	$M + K + DM$	$M + K + DS$	$M + K + DM + DS$	$M + K + DM + 2 \times DS$	$(M + K)/2$	$M + K$
Do 25 tys.	1 464,48	2 483,52	3 774,99	4 051,04	4 892,41	6 014,64	1 440,56	2 439,43
25–50 tys.	1 506,16	2 550,70	3 826,41	4 116,57	4 959,38	6 098,32	1 474,61	2 493,59
50–100 tys.	1 458,95	2 474,22	3 735,25	4 017,56	4 843,92	5 954,64	1 433,26	2 426,95
100–250 tys.	1 500,18	2 543,23	3 814,12	4 111,38	4 955,34	6 102,37	1 476,12	2 497,78
250–500 tys.	1 469,98	2 501,72	3 785,32	4 077,00	4 907,80	6 039,52	1 461,60	2 486,24
Pow. 500 tys.	1 555,90	2 619,48	3 903,18	4 208,90	5 060,64	6 226,15	1 520,27	2 568,20

Symbole: M – mężczyzna w wieku 25-60 lat, K – kobieta w wieku 25-60 lat, $(M + K)/2$ – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa mężczyzny i kobiety, DM – dziecko młodsze w wieku 4-6 lat, DS – dziecko starsze w wieku 13-15 lat. W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych cenowych GUS. Uwagi jak w tabeli 1.